

Höwrüň mende kömelek / hekaýa

Category: Çagalar edebiýaty, Kitapcy

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Höwrüň mende kömelek / hekaýa

HÖWRÜŇ MENDE KÖMELEK

Ýazyň ygally günleriniň biridi. Gök-parç bolan otlar ese-boýa galypty. Dürli reňkli kebelejikler al-elwan güller bilen bäsleşip, gülden-güle gonýardylar. Oýrak ýerlerde, ulurak daşlaryň düýbünde, yzgaryň köpräk saklanýan ýerlerinde biten terje otlar gür hem ösgündi. Beýleki ýerlerde bolsa birsydyrgynrakdy. Asmanda dürli-dürli şekilli, topar-topar ak bulutlar ýüzüp ýördi. Ýaz paslynyň Güneşiniň ýylylygy mylaýym, şöhesi bolsa jadylydy. Ol şöhejikler otlaryň ýapraýyklarynyň üstündäki damjajyklara düşüp, olary merjen dänejiklerine öwürýärdi.

Selbijik kakasy, özünden uly dogany Didar dagylar bolup, dag etegindäki baýyrlara kömelek gözlemäge çykdylar. Kakasy aýlanyp, kömelegiň bolaýjak ýerlerini görüp ýörşüne, otlaryň aşagynda gizlenip ýatan bir güberçege gözi düşdi. Ol Selbijigi ýanyna çagyryp:

– Gyzym, ynha, şu güberçeğiň aşagynda kömelek bar – diýdi. Selbijik:

– Kaka, men alayaýyn-da – diýdi.

– Gyzym, güberçeğiň içinde her hili mör-möjejigiňem bolaýmagy ahmal. Şonuň üçin, ynha, şu kiçijik pil bilen, şeydip, gapdalyndan çuňrak depmeli. Şonda kömelek zaýalanman alnar. Selbi kakasynyň öwredişi ýaly, kömelegi çykardy. Ynha, bir owadanja, akja gelinkömelek. Muňa Selbijik gaty begendi. Soňra ol «Höwrüň mende, kömelek» diýip, gözläp ýörşüne özem birnäçe kömelek tapdy. Olar ellerindäki bedrejikleri kömelekden doldurdylar.

Gün öýle bolup barýardy. Birden ak bulutlar gidip, ornu-ny gara bulutlar eýeledi. Selbijik dagynyň üstüne äpet uly kölege süýşüp geldi. Selbijik:

– Kaka, bulutlar Güni gizledi – diýdi. Kakasy:
– Ol bulutlar bilen gizlenpeçek oýnaýar. Basym çykar – diýdi.
Gün bulutlaryň aňyrsynda kä ýitýärdi, käte müňzäp çykýardy.
Birdenem ak bulutlar gara bulutlar bilen çakyşdylar. Ýyldyrym
çakyp, gök gümmürdäp, älem-jahan sarsyp gitdi. Yzyndanam uly
zenzele bilen yzygiderli güpürdä öwrüldi. Ol kakasynyň
gujagynda gizlendi.
– Gyzym, gorkma! Garryja mama sanajyny kakyp, kömelegiň
tohumyny sepeleýär.
Selbijigiň näler ol mamany göresi geldi. Emma gümmürdi-
takyrdylar ony gaty gorkuzdy. Ol kakasynyň gujagyndan çykmaga
gorkdy.
Şol wagt Güne degip duran bir bölejik gara bulutdan bolsa iri-
iri ýagyş damjalary ýagyp ugrady. Selbijik:
– Kaka, seret, Gün aglaýar – diýdi. Kakasy güldi:
– Gyzym, muňa öýläňçi diýýärler. Häzir owadan älem- goşar hem
çykar.
Kakasynyň aýdyşy ýaly, gözüetimde älemgoşar göründi. Älemgoşar
dürli reňkli aýaklaryny ýeriň iki tarapyna diräp, Güni
depesinde saklap, görlüp-eşidilmedik täsinlige öwrüldi
duruberdi. Gyzzagaz agzyny açyp galdy. Ol sährany dolduryp,
Günüň şuglasy düşüp, gözleri gamaşdyrýan hünjülere haýran
galdy. Baýyrlar barha owadanlaşýar. Selbijigiň kakasyna köp
sowallary beresi geldi. Ýöne kakasy:
– Gyzym, basymrak ýöre – diýip, ony ulaga tarap alyp gaýtdy.
Selbijik:
– Ýag, ýaganak, guý, guýanak – diýip, ulagyň aýnasyndan daş-
töwerege seredip, bu gözelligi synlady.
– Öýläňçi geldi... Älemgoşar çykdy... Hezillik boldy – diýip,
Selbijik zol-zol ýolboýy gaýtalap gelýärdi. Ýuwnan Gün bularyň
ýoluna şöhlesini bolluk bilen saçýardy.

Abdylła YSLAMOW,
ýazyjy.

Çağalar edebiýaty